

Heinrich Rahn Georgius Gröne

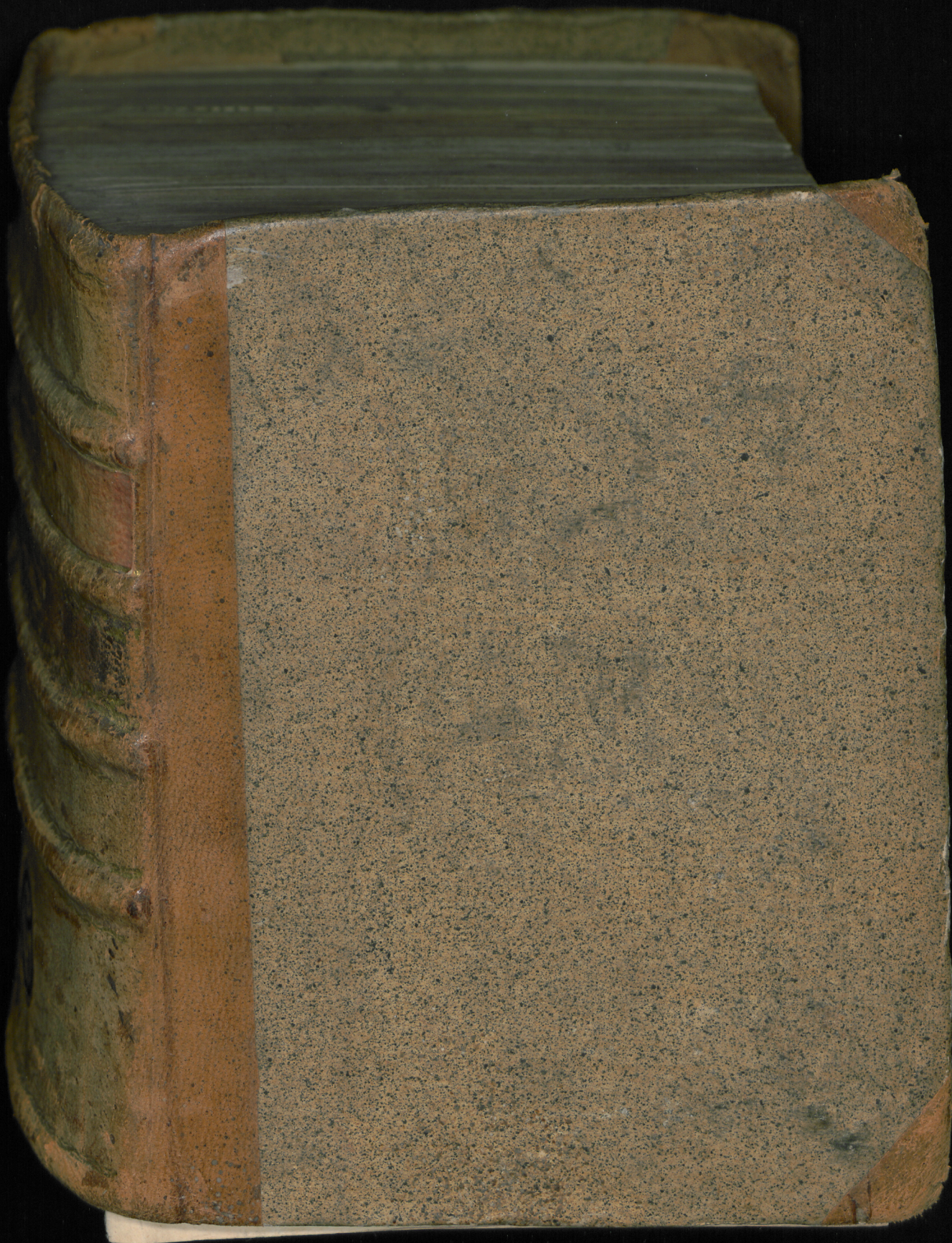
Facultatis Iuridicae In Academia Rostochiensi Decanus, Henricus Rahne, I.U.D. & Prof. ... ad Disputationem Inauguralem, Quam De Sententia Iudicis Dn. Georgius Gröne, Lubecensis, ad diem XIV. huius Mensis Iunii hebebit, Magnif. Dn. Rectorem officiose invitat

Rostochii: Kilius, 1660

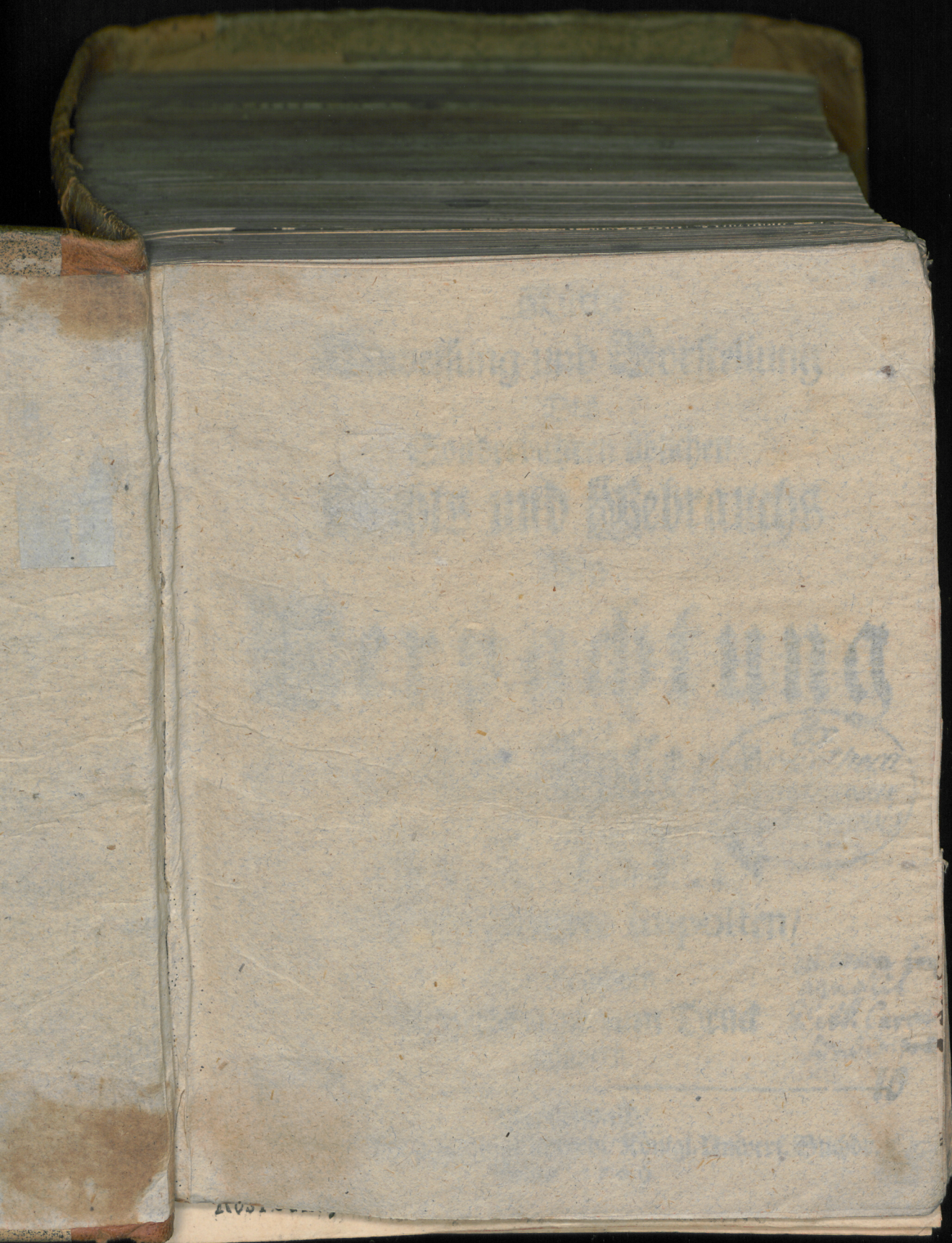
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn788268643>

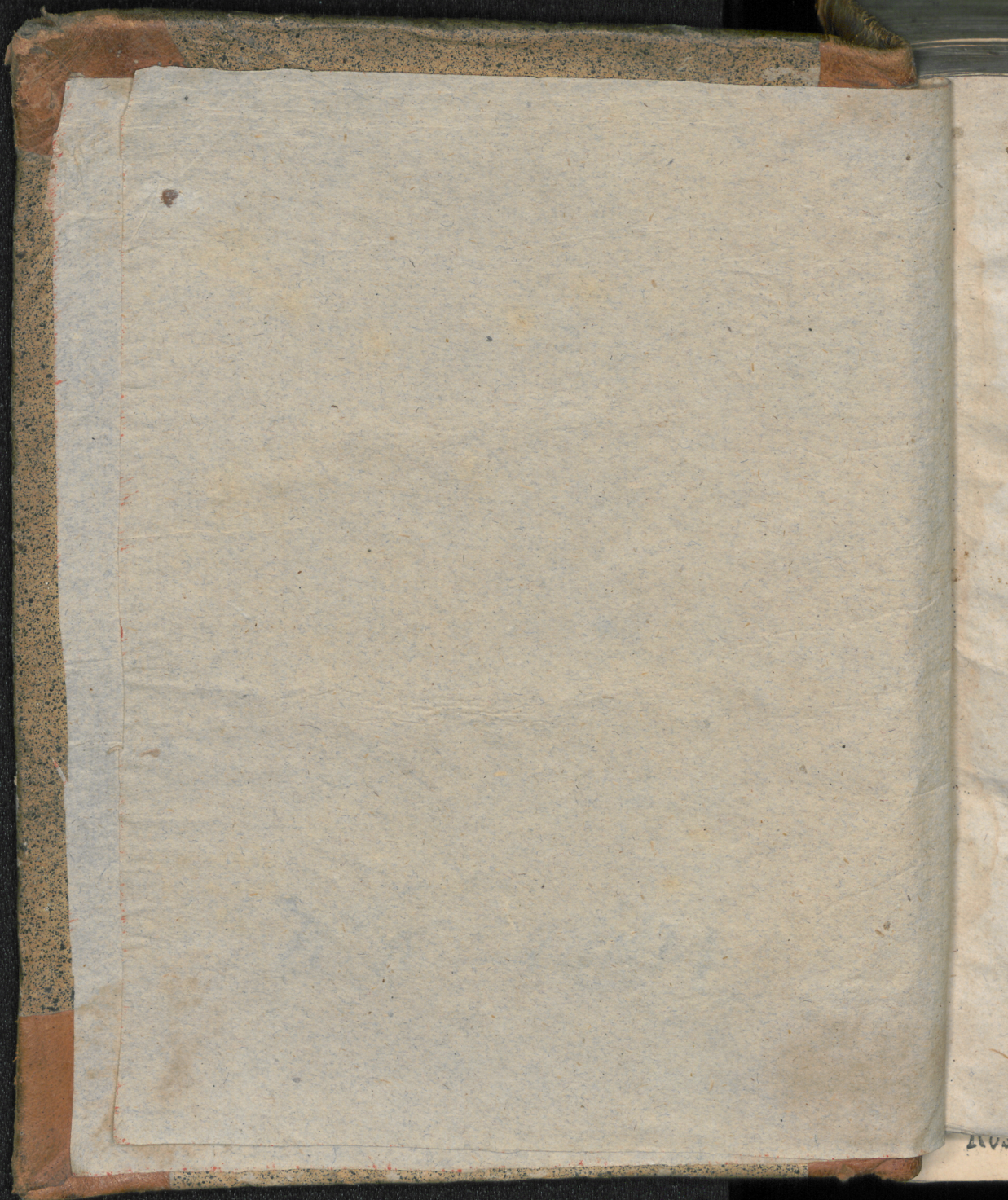
Druck Freier Zugang

N. K. - 2 (167.)

FACULTATIS JURIDICÆ
IN
ACADEMIA ROSTOCHIENSI
40
DECANUS,
HENRICUS RAHNE,
J. U. D. & Prof.

Suo & Dnn. Collegarum nomine,
ad
DISPUTATIONEM INAUGURALEM,

Quam
DE SENTENTIA
JUDICIS

DN. GEORGIUS GRÖNE,
Lubecensis,
ad diem XIV. hujus Mensis Junii
habebit,

Magnif. Dn. Rectorem, Dnn. Professores,
omnes omnium ordinum Cives Academicos,
Literatos & literatorum cultores ac fau-
tores officiosè invitat.

ROSTOCHII,
Typis Hæredum NICOLAI KILII, Acad. Typ. 1660.

L. B. S.

ANte hac de corruptelis iudiciorum noxiisq; litium
ambagibus, quas hominum vel infirmitas, vel ma-
litia, etiam id, quod salutis maximè destinatum erat,
ad perniciem detorquens, introduxit, ex hoc ipso loco que-
dam dixi. Non quidem prout rei dignitas postulabat, sed
quantum ferebat temporis ratio, & ingenii facultates per-
mittebant. Utinam verò genus humanum pacem coleret,
& damnatis furoribus, tam Rabulas malos, quàm mili-
tes rapaces aut saltim super vacuos sibi arbitraretur, aut pla-
nè exauetoraret? Utinam mansuetudini & humanitati
natum animal pariter lites & bella odisset! Quam fortu-
natus ille rerum humanarum status erat, quo

Nondum velanos rabies nudaverat enses,

Nec consanguineis fuerat discordia nota!

At frustra conquerimur de iis, quæ mutare seculi nequitia
non permittit. Interim sapientissimi Rerum pub. arbitri ita
semper cum Val. Max. o iudicavunt: Expugnentur li-
cet urbes, corripiantur gentes, regnis injiciantur ma-
nus; nisi Foro & Curia officium ac verecundia sua
constiterit, partarum rerum æquatus cælo cumulus
sedem stabilem non habebit. Nos hac vice de ultimo
& præcipuo iudicii actu, SENTENTIA, verba facere jubet
consuetudo antiqua, poscit DN. GEORGII GRÖN, Lubecensis,
laudabile propositum. Hic enim pro obtinendis in utroq;
jure, tam Canonico, quam Civili, honoribus & privilegiis
dimicaturus, argumentum disputationis elegit SENTEN-
TIAM Iudicis. Certet prius, necesse est, quàm coronetur.

Nulli

Nulli veniunt sine Marte triumphari,
Et, nisi certanti, nulla corona datur.

Quamvis autē non cum hostibus, sed cum amicis, non ferro, sed verbis, non lanceis, sed linguis contēturus sit noster Candidatus: tamen nos quēdā praeferri oportet, cum pugna diem constitueret, eamq; denunciare moris sit, quem negligere religio est.

Verum de Sententia Iudicis prolocuturis occurrit, & in mentem venit dubium; an duello transactum pro judicato habeatur. Scythias, qui à gladio religionē, leges, iudicia, & omnia Reipub. momenta dependere arbitrabantur, introduxerunt olim Monomachiā, quasi solennem iudiciorum ritum, ut quod ratione debuerat, armis transigeretur. Idq; apud Septentrionales populos receptum esse, testatur Bodin. Hinc Frotho III. Rex Daniae, de qualibet controversia ferro decerni, sanxit, speciosius viribus, quam verbis consilendum existimans, ut ait Saxo lib. 5. Hist. Dan. Sed jurenē an injuriā fiat ejusmodi controversiarum definitio, quaestio est. Videtur quidem Dionysius lib. III. uno verbo illam decidere, quando vult, ut, si nullus alius modus reliquus sit dirimendarum contentionum, armis transigantur. Multi olim & Barbari, Graeci q; magnis odiis, inquit, sive de Principatu, sive de finibus contendentes, usi sunt eo judicandi modo. Ex quibus apparet, uti ea forma non licere, nisi inter populos, Principes vē de finibus, aut de Principatu tam acriter agatur, ut nullā aliā viā, quam vi & armis decerni possit. Et hoc casu duellum justum & justius bello existimant quam plurimi. Nam si in armis aliquando jus est, ajunt, atq; ex eventu belli, tanquam æquioris Iudicis, jus nascitur; multo magis jus est, ubi minus profunditur sanguinis. Qui ita sentiunt, exemplis Heroum non destituuntur. Fuit enim

enim huiusmodi ad Troiam pugna Paridis & Menelai; Hectoris & Ajacis. apud Græcos pugna Themii & Hyperochi. Inter Romanos & Albanos tergeminum concertatio. Apud Carthaginienses, Corbis & Orsua, qui coram Scipione Africano de Principatu Civitatis cuiusdam, licet eos Scipio verbis disceptare vellet, ferro decreverunt. Quin ad Davidis certamen provocant, qui cum Goliatho de summa rei decertavit. At uti non satis tutum censemus, cum Hieron. can. 4. caus. 26. qv. 2. singularia & heroica sanctorum facta in exemplum trahere: ita aliis dijudicandum in medio relinquimus, an facinora Ethnicorum ex antiquitate repetita, imprimis apud Christianos, jus constituere queant. Scimus enim, non quid fiat, vel factum sit, sed quid fieri debeat, considerandum esse! Quod si dicas, necesse tamen est, aut vi, aut ratione controversas dirimere, respondemus; hoc hominum, illud bestiarum quodammodo proprium existere. Siquidem seu in defectum probationis, sive odii terminandi, sive gloriæ & famæ acquirendæ causâ ad ferrum confugere & turpe, & sævum, & iniquum, imò abominandum est, utcumq; apud Gothos, Longobardos, Salios, Ripuarios, Anglos, Burgundos, Normanos olim licuerit. Cur ad monomachiam, inquit Theodoricus Rex Gothorum ad civitates Pannonias, recurritis, qui veralem Iudicem non habetis? Quid opus est homini linguâ, si causam agat armata manus? Et inde duellum nullis nec divinis, nec humanis legibus preceptum, nullis institutis approbatum, ritè Pontifex asserit & ait: Monomachiam & huiusmodi sectantes Deum solummodò tentare videntur, can. 19. caus. 2. qu. 4.

Sed hac de re plus satis. Venimus ad Sententiam Iudicis, quæ inter procellas humanas portus litigantium est sat securus, nisi

nisi homines impetu & stolido conatu ab eo despectere atq; in-
vidiosis jurgis semper oberrare amant. Censemus autem, ma-
ximè expedire ad Legislatorem omnia quantum fieri potest, re-
ferre, minimamq; causarum partem judicium arbitrato de-
terminandam relinquere. Amplectimur hanc opinionem
cum Cicerone, qui, dum legum curam inculcat, disertis verbis,
ne latum quidem unguem ab illis discedendum esse docet, quan-
do scribit: Ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine
lege suis partibus, ut nervis ac sanguine, & membris uti
non poterit. Legum ministri Magistratus, legum inter-
pretes Judices, legum deniq; idcirco servi sumus, ut li-
beri esse possimus. Neq; desunt rationes, quibus hoc asser-
tum stabilitur. Primum enim Legislator condit leges longo
tempore, & diligenti consideratione; Judex verò cogitur ple-
rumq; repente, & ex improviso decernere. Quod verum
esse comprobant tot Nomothetae qui aut varias prius re-
giones peragrarunt, ac diversa hominum scita diligenter ob-
servarunt, quam legibus ferendis animum adjicerent: aut certè
longâ consultatione, & sapientum consilio & assensu leges
pertulerunt. Deinde Legislator non de re particulari, sive prae-
senti, sed generatim de futuris solet dijudicare: contra, Judex
de negotio incidente, & ob oculos jam versante, deq; rebus &
personis certis ac definitis suam pronunciat sententiam. Unde ille
omni animi morbo & cupiditate caret, quibus Hic mul-
tifariam est obnoxius. Magna enim & multiplex rerum
varietas ipsi obvia, quæ animum solet commovere, & pertur-
bare tranquillitatem, in judicando necessarian. Laus illa, quam
Theodoricus apud Cassiodorum Judici tribuit, non quidem
parvi faciendâ, at paucis compeit: Egisti te, ait, per cuncta
Judi-

judicem tibi erroris expertem, nec invidia quempiam depri-
mens, nec gratiâ blandiente sublimans. Inter perturbationes ve-
rò, quæ efficiunt, ut Judex adfectibus recedat à recta Rationis norma,
nulla est pestilentior ac perniciosior, quàm quæ ab avaritia, omnium
malorum matre, nascitur. Qui enim Argentaginà laborat Judex, ve-
nalia habet judicium, jus, & animam ipsam, atq; ita occacatur splen-
dore nummorum, ut nesciat, quantum delinquat. De quare nihil ad-
dimus, cùm vis pecunie satis sit nota, & decantata. Interim docta &
utilia reputantur monita Cassiodori ad Judicem scripta. Unum: Sit
manus clausa, & aperta Justitia. Alterum: Avara tuge, justa se-
quere, modesta dilige, iracunda contemne. Pergimus ad Jus
nostrum Civile Romanor. quod eo nomine commendatur præ legibus
cæterarum nationum, quòd plura scripto comprehendat, quàm Judicis
arbitrio dirimenda permittat. Nec immeritò, nam cum legis virtus
ea sit, imperare, vitare, permittere, punire; hæc omnia vi legum ex-
peditiora sunt, quàm Judicis jussu. Siquidem hic affectibus huc illuc
abripitur; illæ sunt inexorabiles. Idem etiam sentit Callistratus,
quando ait: Leges omnibus hominibus equaliter securitatem tribuunt.
Porro, Leges prudentium virorum judicio sancuntur, cùm judicia ple-
rumq; à Judicibus semidoctis & parum probis exerceantur. Unde pro-
fluxit legis illa definitio: quòd sit virorum prudentium consultum.
Caveat ergo Judex ne aliter judicet, quàm legibus, aut constitutio-
nibus aut moribus sancitum est, ut loquitur Justinian. Imp. Me-
mor sit semper illius Constantini: Qui aut pretio depravatus, aut gratiâ
perperam judicaverit, h. e. qui venalem, seu ambitiosam sententiam
protulerit, & estimationis dispendium, & litis discrimen sustineat.
Cum igitur constet, Judicem legum esse ministrum, fines earum egredi
non debet. Videtur aliàs non magis præter legem, quàm contra illam pro-
nunciare posse: quæ admodum non tantum contra mandatum facit, qui
aliud facit, quàm quod eo continetur; sed etiam qui fines ejus excedit,
plus minusve faciendo.

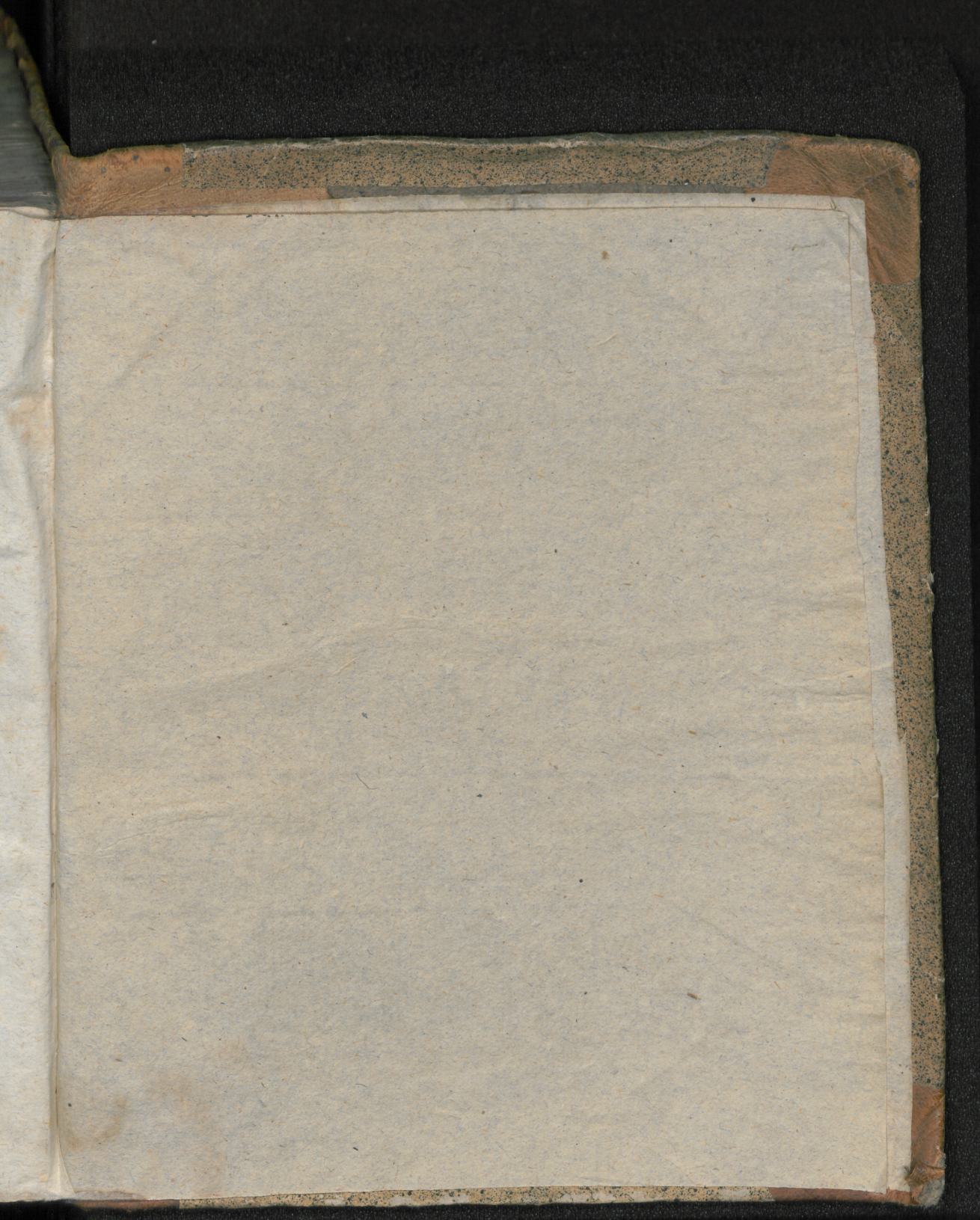
Verum enim verò pro judicibus, æqui & boni Magistris, stat equi-
tatis illa descriptio: quòd sit legis scriptæ æquilibrium ad hominum uti-
litatem

litatem reductum, sive legis supplementum. Nam Iudex aequitatem ante oculos semper habeat potius, quam nimiam juris scrupulositatem, aut, ut Scævola, loquitur in l. pen. §. fin. π. de legat. 2. nimiam miseramque diligentiam. Quod si non fieret, verè illud jactaretur. Summum jus, summa iniustitia; summum jus, summa crux. Cui exstat Celsi adolescentis conforme iudicium, in Quaestionibus, dicentis, de bono & aequo plerumque sub auctoritate juris scientia periculosè errari. Consonat vulgare alterum dictèrium. Ipsæ etiam leges admittunt, ut jure regantur, id est, aequitate. Hac enim instar regule Lesbia se habet, quippe quæ parietis planitie & asperitate, vel plana est, vel obliqua. Hinc profluxit iudicum illud oraculum: In omnibus quidem rebus, maximè tamen in jure spectandam æquitatem; preferendam scilicet & opponendam summo ac stricto juri. Quod in Principe quoque locum habet, qui aequitatis studio omnia facit, & ad aequitatis rationem cuncta corrigit. At verò ut hoc ritè præstetur, acre judicantis iudicium requiritur, cum æquitas varias sortiatur differentias pro variis itidem personarum, rerum, locorum, & temporum differentiis, & qualitatibus; quæ omnia legumlatores, nec si queant, possunt advertere. Sed hæc huc usque dicta, licet vera concedamus, cum discrimine tamen sunt affirmanda. Nam si de quadam specie facti lex est scripta, utut aequitatis rationi videatur adversari, Iudex non potest sequi aequitatem, quam putat, sine legis offensione; sed lex ipsa, quamvis dura, omnino est observanda. Periculosa enim res esset, & Reipub. perniciofa, si liceret Iudici cuilibet, legibus leviter imbuto, aequitatem pro arbitrio sibi fingere, neglectà legum auctoritate. Quibus sanè eluderetur istiusmodi aequitatis colore, quam exinde nonnulli cerebrinam non inficetè appellarunt, in quam degenerat vera æquitas, quoties Iudex, sibi nimis arrogans, leges aliò detorquet. Neque enim æquitas in incerto vagatur, neque prorsus ex cujuslibet cerebro nascitur sicut ex Jovis cerebro armata Pallas, apud Poëtas, sed ex jure maximè ortum habet, cujus temperamentum est, & veluti condimentum, Iudici cuius in SENTENTIIS ferendis summopere observanda. Plura de Iudice ejusque arbitrio dicere super sedemus & revertimur ad eximium nostrum Candidatum GEORGIUM GRÖN. Hic postquam bonis literis, artibus boni & aequi sedulam aliquot

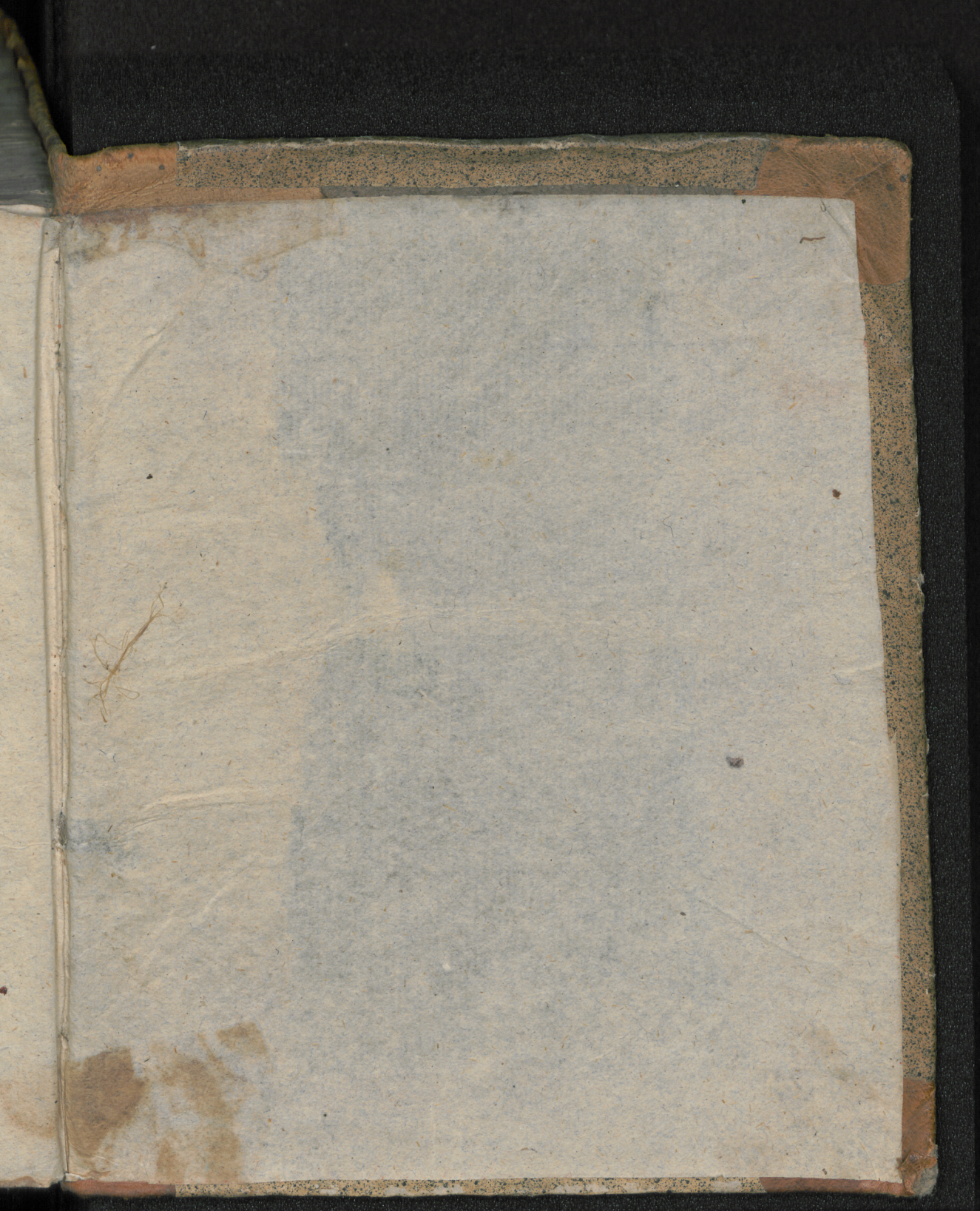
aliquot per annos navavit operam tam in hac, quam aliis Germania Academiis, tot & tanta dedit virtutis, eruditionis atq; scientie documenta, ut ipsi summam in jure dignitatem petenti, deesse nec voluerimus, nec potuerimus; memores illius regii apud Cassiodorum: Libenter omnibus modis præbemus assensum, quoties vox est iusta poscentium; quia nec debet esse difficile beneficium, quod largitate non patitur detrimentum. Commendare ipsum pluribus non opera est pretium; quia, uti vinum vendibile non indiget hederâ, ita virtus & doctrina, bene constituta, sibi ipsis apud homines, qui integri sunt & honesti, amorem conciliant, & laudem merentur. Omnes enim, qui se in rectè vivendi ratione exercent, magna merces manet. Inter quos & GRONIUM nostrum numeramus, qui ad diem XIV. hujus Junii prodibit in publicum, & de SENTENTIA JUDICIS Disputationem, quam vocant, inauguralem habebit. Nulli nos dubitamus, quin ibi omnium punctum laturus sit, & laudem suis meritis dignum. Agè igitur, Magnifice Domine Rector, agite omnium ordinum honorumq; Cives Academici, Literati, ac Literatorum favitores, supremi, medioximi, infimi, adeste frequentes, & vel amicos de proposita materia conferte sermones cum Dno. Candidato, vel illum verbis contendentem benignè auscultate, sublevate, & in universum ipsi studete ac bene cupite. Quod si feceritis, apud hominem obsequentem, officiosumq; beneficium collocabitis; nos quoq; nunquam commitemus, ut nos ingratos atq; immemores appellare queatis. V.

P. P. ROSTOCHI sub Sigillo Collegii Juridici.
III. Junii ANNO cło 15 c LX.

RECEIVED AT THE OFFICE OF THE SECRETARY OF THE ARMY
WASHINGTON, D. C. 20315

von der Deutschen Juris

ret ap. Maderum in Epistolis Caroli IV. Gerv
tioni de Imperio Romano annexis S. 24. p. 116
Johanne Zachariae stehet in des Johannis
Archi-Comitum Oldenburgensium:
tissimus Magister Johannes Zachariae de conv
mus Theologus & NB. Utriusque Juris Vir C
pora Erfordia & alibi, quam maxime autem in
doctrinam & elegantiam clarissimus fuit, & J
fecit. Da nun dieser Magister Johann
Consultissimus, dem im Anfang des funf
nem Cofinitschem Concilio beygewohnet
alter Mann gewesen, (wie er im besagtem
so muß er wol schon im negstvorigen vierze
rühmt gewesen seyn. Vermuthlich wird
Zachariae mehrere Nachricht finden in der
riae Concilii Constantiensis. Vom
daß er, da er noch Pfalz Graff im vierzeh
seiner Erfahrungheit in denen Rechten Justiti

§. 15.

Berner zu Zeiten des Italianischen Juris
zehenden Seculo gelebet, haben zu Bononi
Schule Römischer Jurisprudenz, an die re
gehalten, worunter eine große Anzahl Deu
den; wie Odofredus, Scriptor Coævi
mann. in Dedicatione Commentarii ad Instit.
mehro nicht gezweifelt werden, daß Irneriu
und so gar nach Constantinopel, die Rechte
es also nicht unwahrscheinlich, daß auch an
Zweigs halber, sich in die Fremde nach St
nach Constantinopel begeben. Denn solch
See, waren damahlen, wegen der Creuzzüge
in Deutschland üblich und gewöhnlich, wie
becensi zu ersehen. Sehr wol hat Anton
nassii Ticinensis angemercket, daß Kaiser Fi
Promulgation der Authentica habita d
Deutsche Jugend nebst der Italianischen na

33

69

Commenta
n Magistro
Chronico
égias & Do
si, eruditissi
per hac tem
modo, ob ejus
experimentum
Juris Vir
uli gehalten
len schon ein
annt wird)
Seculo be
am Joanne
pus Histo
ist bekandt,
sen, wegen
worden.

der im drey
bekandten
ten sich aufs
sich befin
hm Hott
wil ja nu
er gewesen
eiset. Ist
, gleichen
wol weiter
derlich zur
Land, auch
oldo Lu
istor. Gym
b. bey der
habt, die
ien in J
talien

the scale towards document

UB Rostock 0514000

4.5 5.0 5.5 6.0

11

16

17

18

20

A5

B5

A2

B2

C2

B1

A1

C1

309

Image Engineering Scan Reference Chart T203 Serial No. Patch Reference numbers on UTT